

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 3(143) marzec 2024, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

*Z okazji Świąt Wielkanocnych, składamy najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, miłości, pogody ducha i wszelkiej życzliwości.
Niech te święta będą czasem spędzonym w gronie rodziny
oraz chwilą spokoju i przystankiem od codziennych zmartwień i trosk.
W imieniu własnym, pracowników urzędu,
sołtysów oraz radnych Gminy Bystra-Sidzina*

Przewodniczący Rady

Krzysztof Drobný

Wójt Gminy

Stanisław Tempka

W numerze m.in.:

Wybory samorządowe

7 kwietnia 2024 r. odbędą się wybory samorządowe. W bieżącym wydaniu zapoznać się można z listami kandydatów do Rady Gminy Bystra-Sidzina, Rady Powiatu Suskiego, Sejmiku Województwa Małopolskiego oraz Wójta Gminy Bystra-Sidzina.

Więcej na str. 4-6

"Posprzątaj z nami Małopolskę"

Zapraszamy wszystkich chętnych do włączenia się w kolejną edycję akcji "Posprzątaj z nami Małopolskę". Ma ona na celu m.in. zwrócenie uwagi na problem pozostawiania śmieci na terenach rekreacyjnych i turystycznych. W gminie Bystra-Sidzina, sprzątanie zaplanowano na 12 kwietnia.

Więcej na str. 6

Analiza bezpieczeństwa

Podczas marcowego posiedzenia komisji Rady Gminy Bystra-Sidzina, obecny był Komendant Komisariatu Policji w Joradnowie. Omawiane wówczas były tematy związane z analizą bezpieczeństwa na terenie gminy Bystra-Sidzina i prowadzoną przez policję działalnością w tym zakresie.

Więcej na str. 7-8

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 29 lutego 2024 r. do 18 marca 2024 r.

W wymienionym okresie oprócz zarządzeń w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2024 rok, oraz w sprawie zmian w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2024 r. wójt wydał zarządzenia w sprawach:

1. powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania przetargowego na: "Budowa chodnika wraz z odwodnieniem i oświetleniem, w ciągu drogi powiatowej nr 1677K oraz dł. ok. 280m wzdłuż drogi gminnej nr 440391K, w miejscowości Sidzina – etap III: oświetlenie",
2. zatwierdzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Szkoły Podstawowej im Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie,
3. zatwierdzenia konkursu na stanowisko Dyrektora Szkoły Podstawowej im św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej,
4. powierzenia stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie,
5. powierzenia stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej,

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. 13 umów na udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymiany niskowydajnego i nieekologicznego kotła na paliwa stałe, na nowoczesny i ekologiczny kocioł, zawarte z osobami fizycznymi,
2. na renowację ołtarza głównego, znajdującego się w kaplicy cmentarnej, na Cmentarzu Komunalnym w Bystrej Podhalańskiej, zawarta z osobą fizyczną,
3. na wynajem lokalu użytkowego, znajdującego się w budynku mienia komunalnego 1230 w Sidzinie, zawarta z firmą „MATIK” Sylwia Wodecka,
4. na kampanię „Zobacz czym oddychasz” realizowaną przez Polski Alarm Smogowy, zawarta z firmą Krakowski Alarm Smogowy,
5. na dofinansowanie projektu „Wdrożenie Programu Ochrony Powietrza w Gminie Bystra-Sidzina” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027,

zawarta z Zarządem Województwa Małopolskiego reprezentowanym przez Witolda Kozłowskiego,

6. na przeprowadzenie badań psychologicznych i wydawanie opinii psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz ewentualne wskazanie rodzaju zakładu leczniczego wobec osób skierowanych na badania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zawarta z Gabinetem Psychologicznym dr Jacek Świst,

7. na przeprowadzenie badań psychiatrycznych i wydawanie opinii psychiatrycznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz ewentualne wskazanie rodzaju zakładu leczniczego wobec osób skierowanych na badania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zawarta z lek. Michałem Gałęckim – prywatna praktyka lekarska,

8. na wykonanie przyłącza (podłączenie oraz sterowanie) studni dla wodociągu Centrum w Sidzinie, zawarta z Zakładem Wiertniczo-Geologicznym Hydroel s.c.

9. na udzielenie pomocy finansowej przez Powiat Suski w formie dotacji celowej na realizację zadań realizowanych przez Skansen – Muzeum Kultury Ludowej w Sidzinie,

10. na partycypację w kosztach związanych z unieszkodliwieniem i transportem wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bystra-Sidzina, zawarta z Powiatem Suskim,

11. na dofinansowanie działalności Zespołu Interwencji Kryzysowej w Suchej Beskidzkiej, z przeznaczeniem na zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie, zawarta z Powiatem Suskim,

12. na porozumienie zawiązania grupy zakupowej gmin wraz z innymi podmiotami w celu wspólnego przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zawarta z New Power Sp. z o.o.(A.N.)

Relacja z LIII sesji Rady Gminy Bystra-Sidzina

LIII sesja Rady Gminy odbyła się 7 marca 2024 r. Podczas obrad Rada przyjęła uchwały w sprawach:

1) zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2024 rok.

W podjętej uchwale plan dochodów budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2024 rok zwiększono o kwotę 2 072 686,52 zł, z tego:

1) w rozdziale *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*, zwiększono dochody bieżące o kwotę 71 536,79 zł z tytułu odszkodowania za zerwany podczas wichury dach magazynu w Sidzinie;

2) w rozdziale *Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego*, na podstawie pisma

Ministra Finansów zwiększono dochody bieżące o kwotę 1 499 592,00 zł z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa;

3) w rozdziale *Część rozwojowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego*, na podstawie pisma Ministra Finansów z dnia 7 lutego 2024 r. wprowadzono dochody bieżące w kwocie 447 696,00 zł z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa;

4) w rozdziale *Szkoły podstawowe*, zwiększono dochody bieżące o kwotę 39 766,02 zł z tytułu odszkodowania za zalane i uszkodzone, w wyniku rozmrożenia rury łączącej stary budynek z przybudówką, pomieszczenia szkolne oraz

za uszkodzony elektroniczny sprzęt dydaktyczny w szkole podstawowej w Bystrej Podhalańskiej;

5) w rozdziale *Przedszkola*, zwiększono dochody bieżące o kwotę 4 895,71 zł z tytułu odszkodowania za uszkodzone w wyniku wichury ogrodzenie przedszkola w Sidzinie;

6) w rozdziale *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, zwiększono dochody bieżące o kwotę 9 200,00 zł z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (dochody uzyskane od dłużników alimentacyjnych w części należnej gminie).

Plan wydatków budżetu Gminy Bystra-Sidzina na 2024 rok zwiększono o kwotę 1 769 481,50 zł, z tego:

1) w rozdziale *Drogi publiczne gminne*, zwiększono wydatki majątkowe o kwotę 14 000,00 zł z przeznaczeniem na zakup nieruchomości gruntowej pod drogę gminną Głaza w Sidzinie;

2) w rozdziale *Gospodarka gruntami i nieruchomościami*, zwiększono wydatki bieżące o kwotę 71 536,79 zł na zakup materiałów do odbudowy zerwanego podczas wichury dachu magazynu w Sidzinie;

3) w rozdziale *Cmentarze*, zmniejszono wydatki majątkowe o kwotę 50 000,00 zł, którą przenosiono do rozdziału *Przedszkola*;

4) w rozdziale *Szkoły podstawowe*, zwiększono wydatki bieżące o kwotę 1 248 367,00 zł, z tego:

a) o kwotę 1 159 056,00 zł zwiększono wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla nauczycieli w związku ze wzrostem o 30% średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2024 r. oraz wzrostem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli;

b) o kwotę 89 311,00 zł zwiększono wydatki bieżące na remont zalanych pomieszczeń oraz remont pomieszczeń wynikający z bieżącego użytkowania w szkole podstawowej w Bystrej Podhalańskiej;

5) w rozdziale *Przedszkola*, zwiększono wydatki o kwotę 475 577,71 zł, z tego:

a) o kwotę 420 682,00 zł zwiększono wydatki bieżące na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla nauczycieli w związku ze wzrostem o 30% średnich wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2024 r. oraz wzrostem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli;

b) o kwotę 4 895,71 zł zwiększono wydatki bieżące na zakup materiałów do naprawy uszkodzonego w wyniku wichury ogrodzenia przedszkola w Sidzinie;

c) o kwotę 50 000,00 zł zwiększono wydatki majątkowe na wykonanie projektu zamiennego dla zadania „Przebudowa z rozbudową Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej”;

6) w rozdziale *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, zwiększono

wydatki bieżące o kwotę 10 000,00 zł na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Przychody budżetu Gminy Bystra-Sidzina z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych zmniejszono o kwotę 303 205,02 zł.

2) wyrażenia woli kontynuacji członkostwa w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania „Podbabiogórze” z siedzibą w Suchej Beskidzkiej.

Członkostwo gminy w Stowarzyszeniu LGD „Podbabiogórze”, jest korzystne dla mieszkańców i organizacji, którzy mogą aplikować o zewnętrzne środki. W związku z powyższym, Rada Gminy podjęła uchwałę wydłużającą członkostwo Gminy Bystra-Sidzina w Stowarzyszeniu LGD na czas nieokreślony.

3) przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bystra-Sidzina w 2024 roku.

Podjęta uchwała ma na celu realizację przepisów ustawy o ochronie zwierząt. Co roku do końca marca podejmowana jest uchwała przyjmująca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Przyjęcie programu poprzedzone jest uzyskaniem niezbędnych opinii m. in. powiatowego lekarza weterynarii, sołtysów i lokalnie działających kół łowieckich.

4) przekształcenia mieszkania chronionego w mieszkanie treningowe.

W zasobach gminy Bystra-Sidzina znajduje się mieszkanie chronione. Zgodnie z nowym brzmieniem ustawy o pomocy społecznej po nowelizacji tejże uchwały w 2023 r. do końca kwietnia 2024 r. gminy prowadzące mieszkania chronione zobowiązane są do przekształcenia ich w mieszkania treningowe i wspomagane.

5) nabycia na rzecz Gminy Bystra-Sidzina działki ewid. nr 9990/143 położonej w Sidzinie stanowiącej własność prywatną.

W 2022 r. właściciele nieruchomości wystąpili z ofertą sprzedaży Gminie Bystra-Sidzina działki ewidencyjnej nr 9990/143 położonej w Sidzinie. W związku z prowadzoną przez gminę inwestycją (budowa drogi Głaza) w Sidzinie i położeniem działki w jej zakresie, Rada Gminy uznała, że zakup jest zasadny.

6) przedłużenia umowy dzierżawy części działki ewid. nr 18/16 położonej w Bystrej Podhalańskiej.

Uchwała dotyczy wniosku właściciela sklepu Skrzat w Bystrej Podhalańskiej, o możliwość przedłużenia dzierżawy części działki ewid. nr 18/16 (69 m²) na terenie Bystrej Podhalańskiej, na okres 10 lat. Dotychczasowa umowa dzierżawy zawarta została w dniu 18.03.2014 r. na okres 10 lat z terminem jej zakończenia w dniu 31.03.2024 r. Wykaz gruntu przeznaczonego do dzierżawy został podany do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń. W związku z tym, że nie wpłynęła inna oferta, Rada Gminy przychyliła się do przedłużenia dzierżawy. (A.N.)

WYBORY SAMORZĄDOWE 2024

7 kwietnia 2024r. odbędą się wybory samorządowe, podczas których wybierać będziemy przedstawicieli do Rady Gminy Bystra-Sidzina, Rady Powiatu Suskiego, Sejmiku Województwa Małopolskiego oraz Wójta Gminy Bystra-Sidzina.

Przypominamy wszystkim wyborcom, aby udając się do lokali wyborczych zabrali ze sobą dokument potwierdzający swoją tożsamość. Bez okazania dokumentu komisja wyborcza nie wyda wyborcy karty do głosowania.

W bieżącym numerze prezentujemy listy kandydatów na radnych w danych okręgach w kolejności, w jakiej zostały listom nadane numery, jak również z uwzględnieniem złożonych rezygnacji z kandydowania (w okręgu nr 10 zrezygnowała z kandydowania na radnego gminy Śladewska Anna Ewa zgłoszona przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE).

KANDYDACI NA RADNYCH GMINY BYSTRA-SIDZINA

Okręg wyborczy Nr 1

1. MAZUR Bogusław Władysław, lat 67, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszony przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 2

1. MORAWKA Marta Edyta, lat 34, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszona przez KWW „OBYWATELE LOKALNIE ZAANGAŻOWANI” - Lista nr 14

2. MARFIAK Grzegorz Stanisław, lat 40, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszony przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 3

1. KUDZIA Roman Kazimierz, lat 50, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszony przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 4

1. FRANKIEWICZ Mariusz Stanisław, lat 59, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszony przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 5

1. GŁÓWKA Krzysztof, lat 45, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszony przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 6

1. KULKA Ewa, lat 51, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszona przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 7

1. BŁACHUT Marcin Łukasz, lat 39, zam. Bystra Podhalańska, zgłoszony przez KWW OSP BYSTRA PODHALAŃSKA - Lista nr 16

Okręg wyborczy Nr 8

1. PELCEL Damian, lat 34, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW „OBYWATELE LOKALNIE ZAANGAŻOWANI” - Lista nr 14

2. STRAMEK Piotr, lat 45, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

Okręg wyborczy Nr 9

1. MOTOR Jan Piotr, lat 59, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

2. PTAK Monika Weronika, lat 28, zam. Sidzina, zgłoszona przez KWW POWIAT SUSKI RAZEM - Lista nr 17

Okręg wyborczy Nr 10

1. LIPIAK Katarzyna Beata, lat 56, zam. Sidzina, zgłoszona przez KWW „OBYWATELE LOKALNIE ZAANGAŻOWANI” - Lista nr 14

Okręg wyborczy Nr 11

1. TALAPKA Stanisław Krzysztof, lat 44, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

Okręg wyborczy Nr 12

1. TRZOP Jan, lat 62, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW „OBYWATELE LOKALNIE ZAANGAŻOWANI” - Lista nr 14

2. KRUPA Jan, lat 61, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

Okręg wyborczy Nr 13

1. OBYRTAŁ Jolanta Janina, lat 28, zam. Sidzina, zgłoszona przez KWW „OBYWATELE LOKALNIE ZAANGAŻOWANI” - Lista nr 14

2. FRĄCZEK Stanisław, lat 66, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

Okręg wyborczy Nr 14

1. LIPKA Grzegorz Marian, lat 41, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

Okręg wyborczy Nr 15

1. CHORAŻAK Bartłomiej Marek, lat 34, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW „OBYWATELE LOKALNIE ZAANGAŻOWANI” - Lista nr 14

2. KORDEL Stanisław, lat 65, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE - Lista nr 15

W wyborach na radnych gminy głosować można tylko na jednego kandydata, stawiając znak „X” na karcie do głosowania w kratce z lewej strony obok nazwiska kandydata.

KANDYDAT NA WÓJTA GMINY BYSTRA-SIDZINA

TEMPKA Stanisław Jan, lat 53, wykształcenie wyższe, zam. Sidzina, zgłoszony przez KWW OSP SIDZINA I LASY UPRAWNIONE.

W związku ze zgłoszeniem tylko jednego kandydata, karta do głosowania będzie zawierała dane kandydata oraz dwie kratki oznaczone słowami: „TAK” lub „NIE”.

Wyborca, głosując za wyborem kandydata stawia znak „X” w kratce oznaczonej słowem „TAK”. Głosując przeciwko wyborowi kandydata stawia znak „X” w kratce oznaczonej słowem „NIE”. Kandydat zostanie wybrany, jeżeli w głosowaniu otrzyma więcej niż połowę ważnie oddanych głosów na „TAK”.

ZAREJESTROWANE LISTY KANDYDATÓW NA RADNYCH W WYBORACH DO RADY POWIATU SUSKIEGO

Okręg wyborczy Nr 4 (obejmujący Gminy: Bystra-Sidzina i Zawoja – 4 mandaty)

KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ

1. HAJOS Sławomir Paweł, lat 60, zam. Zawoja
2. HUTNICZAK Zbigniew Henryk, lat 60, zam. Skawica
3. DROBNY Marek Krzysztof, lat 39, zam. Bystra

Podhalańska

4. TUROWSKA Teresa, lat 56, zam. Sidzina
5. CHOWANIAK Agnieszka, lat 43, zam. Zawoja
6. GIERTUGA Halina, lat 59, zam. Zawoja

KWW NOWI DLA POWIATU

1. RADOŃ Ewelina Justyna, lat 36, zam. Bystra

Podhalańska

2. MAZUR Aleksandra Irena, lat 41, zam. Zawoja
3. DRYCZ Mateusz Sebastian, lat 21, zam. Zawoja
4. JEZIORSKA-KRIFA Romana Magdalena, lat 54, zam. Sidzina

Sidzina

5. CABAN Witold Mieczysław, lat 69, zam. Sucha Beskidzka

6. FICEK Roman, lat 34, zam. Skawica

KWW POWAT SUSKI RAZEM

1. STOPKA-CYCOŃ Agnieszka Zofia. Lat 36, zam. Zawoja

2. CZARNY Tadeusz Jan, lat 54, zam. Sidzina

3. CHOWANIAK Beata Kazimiera, lat 53, zam. Zawoja

4. WACHLA Anna, lat 41, zam. Zawoja

5. LIPKA Piotr Andrzej, lat 44, zam. Sidzina

KWW POWIATOWA WSPÓLNOTA

SAMORZĄDOWA

1. KUŚ Alina Anna, lat 60, zam. Zawoja

2. CZARNY Jadwiga, lat 57, zam. Sidzina

3. WIECHEĆ Aleksander, lat 61, zam. Zawoja

4. SZUBER Marcin, lat 43, zam. Skawica

5. OLESIŃSKA-DOLECH Lidia Maria, lat 49, zam. Zawoja

6. MATYASIK Mieczysław Eugeniusz, lat 60, zam. Bystra Podhalańska.

Bystra Podhalańska.

W wyborach do rady powiatu głosować można tylko na jedną listę kandydatów, stawiając znak „X” w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego kandydata.

LISTA ZAREJESTROWANYCH KANDYDATÓW DO SEJMIKU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W OKRĘGU WYBORCZYM NR 4 (obejmującym powiat suski, wadowicki, myślenicki, nowotarski i tatrzański)

Lista nr 5- KKW KOALICJA OBYWATELSKA

1. KOŻBIAŁ Maciej Józef, lat 59, zam. Wadowice
2. KOLASA Marcin Władysław, lat 43, zam. Waksmund
3. USTUPSKA Natalia Zofia, lat 36, zam. Raba Wyżna
4. PODOSEK Radosław Jan, lat 30, zam. Zakopane
5. KLUSKA Katarzyna Dorota, lat 38, zam. Myślenice
6. MOĆKO Marlena Katarzyna, lat 35, zam. Maków

Podhalański

7. KOŁODZIEJCZYK Patrycja, lat 34, zam. Andrychów
8. NAGORNIK Klaudia, lat 29, zam. Czarny Dunajec
9. BISZTYGA Stanisław, lat 72, zam. Myślenice

Lista nr 4-KKW LEWICA

1. SALA Andrzej, lat 60, zam. Kojszówka
2. CZEPCZYŃSKA-WŁODARCZYK Iga, lat 42, zam. Wysoka

Wysoka

3. BURY Józef, lat 71, zam. Rzyki
4. STAWOWCZYK-GÓRKA Aneta Ewa, lat 47, zam. Chocznia

Chocznia

5. KOŚCIOŁEK Kacper Łukasz, lat 35, zam. Kraków
6. SZAFRAŃSKA Janina Bożena, lat 68, zam. Andrychów

Andrychów

7. BĘBENEK Sławomir Andrzej, lat 44, zam. Wołowice
8. GIELATA Grażyna Elżbieta, lat 72, zam. Barwałd Górny

Górny

9. KRUPA Konrad, lat 30, zam. Kraków

Lista nr 3- KKW TRZECIA DROGA POLSKA 2050

SZYMONA HOŁOWNI - POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE

1. MOTYKA Miłosz Maksymilian, lat 31, zam. Tokarnia
2. GÓRA Bożena Krystyna, lat 38, zam. Krzyszkowice
3. BARNAS Stanisław, lat 62, zam. Nowy Targ
4. TYBOR Jakub Sebastian, lat 35, zam. Jurgów
5. SZYDŁOWSKI Franciszek, lat 81, zam. Wysoka
6. WANAT Zofia, lat 68, zam. Andrychów
7. TOMCZYK Jadwiga, lat 46, zam. Zawoja
8. BRATUŚ Ryszard, lat 53, zam. Maków Podhalański
9. DZIWIŚ Barbara Stanisława, lat 60, zam. Raba

Wyżna

Lista nr - 8-KW KOALICJA SAMORZĄDOWA OK SAMORZĄD

1. PETERSON Magdalena, lat 45, zam. Suche
 2. BIEL Krzysztof, lat 38, zam. Harkabuz
 3. MATUSIK Magdalena Ewa, lat 44, zam. Nowy Sącz
 4. MENTEL Tadeusz Bronisław, lat 62, zam. Jordanów
 5. SKOCZEŃ Stanisław, lat 51, zam. Czarny Dunajec
 6. ŚWIGUT Aleksander Paweł, lat 50, zam. Siołkowa
 7. SZYDŁOWSKA Paulina Zofia, lat 34, zam. Gorlice
- Lista nr -7 -KW NORMALNY KRAJ
1. BURZYŃSKI Zbigniew Józef, lat 81, zam. Kraków
 2. PIOTRKOWSKA Anna, lat 72, zam. Kraków
 3. MIKOŁAJEK Maria Dorota, lat 59, zam. Przebieczany

4. BRYŚ Małgorzata, lat 67, zam. Przecieszyn
5. GACKIEWICZ Krzysztof Kazimierz, lat 76, zam.

Rudnik

6. PLINKIEWICZ Przemysław Daniel, lat 46, zam.

Kraków

7. SMOLEŃSKI Olgierd Łukasz, lat 46, zam. Kraków
- Lista nr 1- KW PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ

1. STUGLIK Rafał, lat 57, zam. Wieprz
2. KAWA Danuta, lat 58, zam. Palcza

3. WIERZBA Marek, lat 60, zam. Skawa
4. KOZŁOWSKI Witold Rafał, lat 65, zam. Krościenko nad Dunajcem

5. PICZURA Jan, lat 67, zam. Witów
6. BYLICA Robert Stanisław, lat 43, zam. Jasienica
7. KACZMARCZYK Agata Stefania, lat 53, zam. Kraków

8. SZCZUREK Teresa, lat 56, zam. Mucharz
 9. GRZESIK Danuta Maria, lat 41, zam. Zegartowice
- Lista nr 6 - KW STOWARZYSZENIE „BEZPARTYJNI SAMORZĄDOWCY”

1. BABECKI Tomasz Zdzisław, lat 52, zam. Chrzanów
 2. GIBAS Alan Piotr, lat 33, zam. Maków Podhalański
 3. RUTKOWSKA Julia Marcelina, lat 21, zam. Kraków
 4. KUMALA Anna Dominika, lat 48, zam. Chrzanów
 5. PAWLUS Michał, lat 24, zam. Osielec
- Lista nr 2 -KWW KONFEDERACJA I BEZPARTYJNI SAMORZĄDOWCY

1. JASKÓŁKA Nadzieja, lat 36, zam. Kraków
2. SZAREK Grzegorz Henryk, lat 49, zam. Szczawnica
3. SIWEK Marcin Piotr, lat 22, zam. Rzyki
4. POLAK Tomasz, lat 45, zam. Białka
5. PAPIEŻ Angelika Gabriela, lat 23, zam. Buków
6. SZEWCZYK Radosław Tomasz, lat 26, zam. Dobra
7. PUKAŃSKA Krystyna Maria, lat 35, zam. Niedzica
8. SALAWA Marta, lat 37, zam. Świątniki Górne
9. FIEDOR Bartosz Mateusz, lat 24, zam. Pieniążkowiec

W wyborach do sejmiku województwa głosować można tylko na jedną listę kandydatów, stawiając znak „X” w kratce z lewej strony obok nazwiska jednego kandydata.

Informacje m.in. o zarejestrowanych kandydatach, obwodach głosowania, okręgach wyborczych, a po dniu głosowania wynikach wyborów, można śledzić, na stronie: <https://wybory.gov.pl/samorzad2024/>.

„Posprzątaj z nami Małopolskę”

Dbasz o swoje najbliższe otoczenie? Chcesz, żeby twoja gmina była wspaniałym miejscem do odpoczynku i turystyki? Wiesz, jak szkodliwe jest zaśmiecanie terenów zielonych? Przyłącz się do akcji i posprzątaj z nami Małopolskę!

12 kwietnia br. na terenie gminy Bystra-Sidzina odbędzie się po raz trzeci akcja pod nazwą „Posprzątaj z nami Małopolskę”. Akcja ma na celu zwrócenie uwagi na problem pozostawiania śmieci na terenach rekreacyjnych, turystycznych oraz polskich lasach. Jeszcze nigdy środowisko nie potrzebowało naszej pomocy tak bardzo jak teraz. A ponieważ wielkie zmiany zaczynają się od małych kroków i od lokalnej społeczności, dlatego naszymi działaniami chcemy zainspirować mieszkańców do wyjścia na wiosnę w plener i posprzątania swojej najbliższej okolicy, choćby wokół swoich posesji, chodnika, rowu, skarpy itp.

Osoby chcące wziąć udział w akcji, prosimy o zebranie się w piątek, 12 kwietnia o godzinie 8.30 przy kapliczce na Binkówce w Sidzinie.

Zachęcamy wszystkich zainteresowanych do wzięcia udziału w akcji promującej ekologię.

Więcej informacji pod numerem telefonu: 18 268 12 20 wew. 132

„Młodzież Zapobiega Pożarom”

4 marca 2024 roku w sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej o godzinie 9.00, odbyły się gminne eliminacje do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pt. „Młodzież Zapobiega Pożarom”. W eliminacjach brało udział dwunastu uczniów szkół podstawowych z Bystrej Podhalańskiej i z Sidziny. Młodzież została podzielona na dwie grupy wiekowe, tj.:

I grupa wiekowa – szkoły podstawowe, klasy I-IV

1. Krystian Adamiec – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,

2. Dawid Błachut – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,

3. Sebastian Adamiec – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,

4. Kacper Gałka – Szkoła Podstawowa Sidzina,

5. Wiktor Staszczak – Szkoła Podstawowa Sidzina,

6. Dawid Palowski – Szkoła Podstawowa Sidzina,

II grupa wiekowa – szkoły podstawowe, klasy V-VIII

7. Jakub Drobny – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,

8. Kacper Wójciak – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,

9. Patryk Bachut – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,

10. Karol Talapka – Szkoła Podstawowa Sidzina,

11. Kacper Gałka – Szkoła Podstawowa Sidzina,

12. Jakub Gałka – Szkoła Podstawowa Sidzina,

Eliminacje zostały przeprowadzone w formie pisemnej i ustnej, dzięki którym wyłoniono zwycięzców, przechodzących do eliminacji powiatowych. Są to uczniowie, którzy zajęli kolejno dwa z pierwszych miejsc, w dwóch wyżej wymienionych grupach wiekowych. Serdecznie gratulujemy zatem: Dawidowi Palowskiemu ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie i Dawidowi Błachutowi ze Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej z I-szej grupy

wiekowej, jak również: Karolowi Talapce ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie i Jakubowi Drobnemu ze Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej, którzy będą reprezentowali w dalszym współzawodnictwie II-gą grupę wiekową.

Równie serdecznie gratulujemy uczniom, którzy zajęli trzecie miejsca na podium, a byli to: Kacper Gałka i Jakub Gałka ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie. Przedstawiciele jury: młodszy kapitan Arkadiusz Kachel, młodszy kapitan Grzegorz Lipka, druż Roman Kudzia oraz druż Karolina Szpak, a także przedstawiciel gminy - inspektor Agata Gawęł, wraz wójtem gminy panem Stanisławem Tempką, wspólnie podziękowali i pogratulowali wszystkim uczestnikom eliminacji, zgodnie twierdząc, iż poziom wykazanej wiedzy przez przedstawicieli młodzieży naszej gminy jest imponująco wysoki.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali upominki sponsorowane przez Gminę Bystra-Sidzina, jak również brali udział w niewielkim poczęstunku.

Z niecierpliwością oczekujemy eliminacji powiatowych i mocno trzymamy kciuki za naszych chłopaków. (A.G.)

Fot. A. Gawęł

Analiza stanu bezpieczeństwa w 2023 roku

Na posiedzeniu wspólnym komisji stałych Rady Gminy Bystra-Sidzina w dniu 5 marca 2024 r. obecny był Komendant Komisariatu Policji w Jordanowie - podkom. Krzysztof Błachut. Podczas obrad przedstawił on charakterystykę przestępczości w naszym rejonie. Ogółem w 2023 roku na terenie powiatu wszczęto 937 postępowań przygotowawczych, w tym 506 w KPP w Suchoj Beskidzkiej, 203 w KP w Makowie Podhalańskim i 228 w KP w Jordanowie. Liczba ta jest porównywalna z rokiem poprzednim, gdzie wszczęto 227 postępowań w sprawach o przestępstwa. Na terenie KP w Jordanowie odnotowano 224 stwierdzonych przestępstw w 2023 r. Najbardziej uciążliwe przestępstwa stwierdzone w 2023 r. na terenie

Gminy Bystra-Sidzina, to kradzież z włamaniem (Bystra Podh. 3, a w Sidzinie 1), rozbojów, kradzieży i wymuszenia rozbójniczego – nie odnotowano, kradzieży mienia – nie odnotowano. Stwierdzono 1 bójkę/pobicie, uszkodzenie ciała w miejscowości Sidzina, 1 zniszczenie mienia w miejscowości Sidzina, 4 przypadki znęcania się nad rodziną w Bystrej Podh., 2 wypadki drogowe na terenie Sidziny, 8 nietrzeźwych kierujących w Bystrej Podh. i 1 w Sidzinie, a także 1 przestępstwo narkotykowe w Bystrej Podhalańskiej. Ponadto, 28 innych przestępstw na terenie Bystrej Podhalańskiej i 11 na terenie Sidziny. W 2023 roku odnotowano 72,77% wykrywalności ogólnej i 83,96% wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym,

natomiast w 2022 roku 75,98% wykrywalności ogólnej i 76,27% wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym. Stwierdzić można spadek wykrywalności ogólnej o 3,21%, spowodowany znaczną ilością przestępczości internetowej, oraz wzrost wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym o 7,69%. Komendant poinformował, że zostało stworzone biuro do walki z cyberprzestępczością, które wspiera jednostki terenowe. W 2023 r. na terenie KP w Jordanowie prowadzone były przestępstwa: 28 kradzieży mienia, 7 uszkodzeń ciała, 18 kradzieży z włamaniem, 9 przypadków znęcania się nad rodziną, 4 bójki i pobicia. W 2023 roku w Komisariacie Policji w Jordanowie pracę prewencyjną prowadziło 11 funkcjonariuszy, tj. 4 dzielnicowych i 7 policjantów Zespołu Patrolowo - Interwencyjnego. Załatwiono ogółem 2340 interwencji. W analizowanym okresie funkcjonariusze ZPI oraz dzielnicowi ujawnili łącznie 2695 wykroczenia, inne służby prewencyjne ujawniły 233 wykroczenia. Nałożono 693 mandatów kar nych. Zastosowano 2012 pouczeń. Przeprowadzono ogółem 294 czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia. Stwierdzono także 934 wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu (w tym 604 zakończono pouczeniami, 166 mandatami, a 95 spraw zostało przesłanych do sądu z wnioskiem o ukaranie). W roku ubiegłym stwierdzono 711 takich wykroczeń. Na terenie gminy Bystra-Sidzina przeprowadzono 394 interwencje – W Sidzinie 189, a w Bystrej Podhalańskiej 205. Zauważono spadek potrzeby prowadzenia procedury Niebieskiej Karty, wszczętej przez policję. W 2022 r. było 28 takich postępowań, a w 2023 r. 14. W trakcie procedury Niebieskiej Karty może być wydawany nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania przez sprawcę, zakaz zbliżania się do osoby, zakazy wejścia sprawcy na teren pracy poszkodowanej osoby, zakaz wejścia do placówek oświatowych, jeśli pokrzywdzonymi są dzieci. Narzędzia te przynoszą dobre rezultaty. W 2022 roku 210 razy odwiedzono rodziny objęte Niebieską Kartą, a w 2023 roku 144 razy. Raz na 2 m-ce odbywa się także posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2022 roku odbyły się 89 posiedzenia zespołu, dotyczącego Niebieskiej Karty, a w 2023 roku 50 posiedzenia. W 2023 roku odnotowano 28 zdarzeń dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym: 2 wypadki (1 w Bystrej Podhalańskiej i 1 w Sidzinie), 26 kolizji (14 w Bystrej Podhalańskiej i 12 w Sidzinie), 1 osobę ranną w Bystrej Podhalańskiej i 1 osobę zabłą w Sidzinie. Wzrosła ilość ujawnionych nietrzeźwych kierujących z 36 zatrzymanych w roku 2022 do 38 zatrzymanych w 2023. W Bystrej Podhalańskiej zatrzymano 8 kierujących w stanie nietrzeźwym, a w Sidzinie jednego nietrzeźwego kierującego. Podczas posiedzenia Komendant stwierdził także, że Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, to narzędzie, które jest często wykorzystywane przez mieszkańców gminy Bystra-

Sidzina. Ogółem w roku poprzednim na terenie działania Komisariatu Policji w Jordanowie na mapę naniesiono 217 zgłoszeń (nie wliczając zgłoszeń od razu zakwalifikowanych jako żart/pomyłkę), z czego 113 z nich potwierdzono. W całym powiecie potwierdzalność jest na poziomie 58,5 %, a na terenie działania KP w Jordanowie 60,4 %. W 2023 r. na terenie działania jednostki KP w Jordanowie realizowano działania prewencyjno-profilaktyczne: projekt „Zagrożenie w sieci - profilaktyka i reagowanie”, Rządowy Program „Razem Bezpieczniej”, Rządową Kampanię „Kręci mnie bezpieczeństwo - Na stoku i Nad wodą”, Kampanię profilaktyczną „Kibice i doping - tak, pseudokibice i agresja - nie”, kampanię edukacyjno-profilaktyczną „Narkotyki i dopalacze zabijają”, działania „Bezpieczne Wakacje”, działania „Bezpieczne Ferie”, działania „Bezpieczny Senior”. W ramach realizacji tych programów i działań przeprowadzono 175 spotkań z młodzieżą lub pedagogami. Ogółem na terenie działania Komisariatu Policji w Jordanowie przeprowadzono 284 spotkań ze społeczeństwem. Ponadto, Komendant poinformował, że w ramach prowadzonych priorytetowych działań policji, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa, w Sidzinie w terenie Sołtystwa zostało ujawnionych 30 wykroczeń. 87 kontroli przeprowadził tam dzielnicowy. W miejsce to były kierowane patrole zespołu patrolowo interwencyjnego, co wynikało również z uwzględnienia tego miejsca w miesięcznej dyslokacji służby. Na terenie Bystrej Podhalańskiej w rejonie sklepu „Jaskółka” ujawniono 48 wykroczeń, przeprowadzono 74 kontrole. Aktualnie działanie priorytetowe na terenie gminy Bystra-Sidzina obejmuje teren parkingu za budynkiem ośrodka zdrowia w Sidzinie.

Komendant zachęcił do używania aplikacji mobilnej „Moja Komenda”, dzięki której odnaleźć można dzielnicowego, który opiekuje się danym rejonem zamieszkania. (A.N.)

Aplikacja "Moja komenda"

Post i Wielkanoc dawniej

Tydzień poprzedzający niedzielę palmową w nazewnictwie naszych dziadków funkcjonował, jako „kwietny tydzień” - był to ostatni czas przed Wielkim tygodniem. Cały post był bardzo mocno przeżywany pod względem modlitwy. Wszyscy uczestniczyli w drodze krzyżowej (szli na stację) i tłumnie brali udział w Gorzkich Żalach. Rygorystycznie przestrzegano postu w jedzeniu i nie używano cały post smalcu i tłuszczów zwierzęcych - jedzono chudo i niewiele. Przed środą popielcową, rozpoczynającą okres postu, wszystkie garnki (w kuchni były dwa lub najwyżej trzy żeliwne garnki i kotły do gotowania) szorowano dokładnie popiołem (watrą), by nie została w nich najmniejsza cząsteczka tłuszczu. Od strony wiary, okres Wielkiego Postu był czasem zadumy i pobożności po okresie karnawału, w którym cieszone się życiem w najróżniejszy sposób. Okres postu był czasem opamiętania, przypominał grzesznemu człowiekowi o najprawdziwszej z prawd, która głosi, że miłość zwycięża śmierć i że na dobrego człowieka czeka zasłużona nagroda w niebie. Czas postu, to wiosna, więc w tym okresie przypadał ogrom prac polowych, które trwały - jeżeli pogoda pozwalała - do środy w wielkim tygodniu. Następnie prace polowe przerywano, by poświęcić się modlitewnej zadumie i wracano do nich dopiero po świętach.

Przed palmową niedzielą mamy i babcie robiły palmy. Dla dziewczynek krótkie, z gałązek zielonych i dużej ilości nazbieranych wcześniej bazi (kyciek). Te palmy były ozdobione krótkimi kolorowymi kokardkami i wstążeczkami z bibuły. Zupełnie inaczej wyglądały palmy dla chłopców i kawalerów. Na przyniesionych z lasu długich kijach, umieszczane były gałązki bazi, gałązki sosny i różnokolorowe kwiaty i wstążki z bibuły. Im dłuższa palma i wstążki na niej, tym ważniejszy kawaler. Palmy niesiono do kościoła i święcono na sumie w palmową niedzielę.

W wielki czwartek rozpoczynały się modlitwy Triduum Paschalnego. W domach jeszcze do niedawna obowiązywała absolutna cisza - nie włączano radia, TV, nie włączano maszyn, dokładnie taka sama cisza jak w przypadku śmierci kogoś z sąsiadów, czy domowników. Od czwartku obowiązywał ścisły post, bez mięsa i jego przetworów i posiłek raz dziennie do syta. Po południu całe rodziny brały udział w nabożeństwie wielkoczwartkowym i potem w adoracji.

Wielki piątek od rana oblewała cisza, kiedy dzieci pytały dlaczego nie wolno biegać i się śmiać otrzymywały odpowiedź - „bo Poniezusa wszystko boli”. Niezwykłość tego dnia podkreślało nietypowe jedzenie, nawet bez nabiału, tylko suchy chleb, żur, kapusta z beczki z ziemniakami i tylko raz do syta. Panowała powaga, Po południu obowiązkowo stacje drogi krzyżowej odprawiane

w kościele, bądź indywidualnie, adoracja krzyża, gorzkie żale i długo i pięknie zawodzone w naszym kościele suplikacje, w których można było zawsze wyczuć prawdziwy, przeszywający do szpiku kości, żal za grzechy i prośbę o miłosierdzie Boże. Potem całonocna modlitwa i adoracja w skupieniu w większości indywidualna rozmowa z Bogiem, czasem prowadzona cichutko przez kogoś - cichutko bo nie trzeba było zakłócać spokoju Jezusa w grobie. Symboliczny grób był urządany pod chórem, po „babskiej stronie”. Duże drzwi wejściowe były wtedy zamknięte, a wchodziło przez zakrystię i babiniec. Wieczór można było wreszcie zjeść trochę sera, czy mleka - „Poniezus jus umarł”. Znaczący, że już nie cierpiał, nie czuł ludzkiego bólu, już było Mu lżej.

Wielka sobota, to już radośniejszy dzień, od rana krzątania i strojenie koszyków (kosołek), w których znajdowały się wszystkie pokarmy przeznaczone na wielkanocne śniadanie. Każda gospodyni dbała o to, aby w tym koszyku znalazło się wszystko, co trzeba. Jajka gotowano w buraczkach, łupinkach cebuli lub dębowej korze. Chleb, wędliny, słodkie ciasto i co tam kto jeszcze miał i obowiązkowo korzeń chrzanu, ukopanego gdzieś na borach nad chałupami. Koszyk przykryto wykrochmalonym obrusikiem i przystrojono gałązkami, wtedy stanowił on idealne podłoże dla baranka przeważnie upieczonego w specjalnej formie z ciasta. Z „łóświynceliną” chodziły dzieci i zawsze miały jeszcze jeden obowiązek, pod chłopskimi ławkami, przy wejściu, stała dość duża skrzyneczka i tam każdy wkładał jedno jajko z koszyka. Po co? - pewnie po to żeby się podzielić symbolem życia i złożyć ofiarę, a że jedni wkładali gotowane, inni surowe, a jeszcze inni najpiękniejsze pisanki to to już nie ważne, liczył się gest.

Koszyki były czasem bardzo duże, pełne różnych bogactw, przeznaczonych na świąteczny stół. Do kościoła niosło się wszystko to, co było przeznaczone do spożycia przy świątecznym śniadaniu. Wszystko, to znaczy np. nie symboliczną kromkę chleba, tylko cały chleb. Jak do oświecenia zaczęli przychodzić czasem pany (wczasowicze), przynosili małe koszyki z symboliczną ilością pokarmów, to bardzo dziwnie patrzyły na nich dzieci, nie wiedząc co w takiej małej kosołce można zmieścić.

Po południu w wielką sobotę, w stronę kościoła, na poświęcenie ognia podążali chłopcy z główkami (ok 30 cm kawałki tarniny przywiązane cienkim drutem do długiego kija przeważnie z leszczyny, tworzące rodzaj maczugi). Główki opalali w ogromnym ognisku zapalonym do poświęcenia ognia i takie nadpalone osmalone po nabożeństwie zanosili do domów po to, aby w Wielką niedzielę rano gazda, przeważnie ojciec zaniósł je na pola, zagony, wbijał do ziemi dwa kawałki krzyżując je,

wierząc że opatrność Boska zachowa od nieszczęść jego uprawy i da dobre plony. Podczas wielkosobotniego nabożeństwa do 1973 roku była też procesja rezurekcyjna w czasie której oddawano strzały na wiwat, nie raz miała taką siłę że ziemia drżała pod nogami.

Wielka niedziela była najbardziej uroczystym dniem. Rano wszyscy zasiadali do śniadania, złożonego z poświęconych pokarmów. Obowiązkowo każdy musiał schrupać kawałek chrzanu na pamiątkę, że Pana Jezusa pojono na krzyżu żółcią i octem. Śniadanie było rozpoczęte i zakończone modlitwą i dobrymi życzeniami. Poza tym, nie wolno było wtedy nic robić nawet domu zamiatać, ani do nikogo chodzić, można było za to po wielu dniach postu spokojnie się najeść i modlić się też bo to największe święto w roku.

Śmiguszy poniedziałek i wszechobecna woda. Wodą polewali się i młodzi i starzy ale tylko mężczyźni mieli ten przywilej, że polewali kobiety. Najczęściej kawalerowie zakradali się pod dom, gdzie mieszkały panny i wywabiając je z domu nie zostawiali na nich suchej nitki. Dozwolone było wszystko, łącznie z kąpielą w rzece lub

potoku. Kobiety czasem się broniły i oddały, ale nie było w zwyczaju, by mężczyźni polewali się nawzajem. Cały dzień upływał w atmosferze radości, z tego że Chrystus Zmartwychwstał, że jest wiosna i wszędzie było słychać śmiechy i wrzaski. Po południu rodziny odwiedzały się wzajemnie.

Tak wyglądały święta i przygotowania do nich w naszych domach jeszcze kilkadziesiąt lat temu. Każdy z nas przeżywał i przeżywa po swojemu Triduum Paschalne. Czasem szkoda, że gdzieś w pędzie dzisiejszego życia zgubiliśmy kilka rzeczy. Nie ma i pewnie już nigdy nie będzie tej właśnie przejmującej cichej ciszy, tego rozmodlenia tak pięknego w swojej prostocie, tej dziecięcej ufności na każdym kroku w Bożą wszechmoc, którą mieli nasi przodkowie. Nie ma dziś głowienek, opalanych w świętym ogniu - bo i na cóż one komu? Ale to pewnie cena jaką przyszło zapłacić za postęp i życie w XXI wieku. Jest jednak coś, co pozostaje niezmiennie: na chórze sidzińskiego kościoła zagra jedna z najstarszych w kraju orkiestr, a my kolejny raz zaśpiewamy radosne ALLELUJA! Zwycięstwo nad śmiercią i radość naszych serc. (J.Cz.)

"Misterium Męki Pańskiej"

19 marca Stowarzyszenie „Tradycja i Natura” zorganizowało wyjazd do Teatru im. Adama Mickiewicza w Cieszynie. W trwającym czasie Wielkiego Postu, kilkudziesięciuosobowa grupa osób z terenu gminy Bystra-Sidzina, miała możliwość naocznie przeżyć najważniejsze wydarzenia z życia Pana Jezusa, a szczególnie ostatnie Jego godziny, biorąc udział w widowisku Misterium Męki Pańskiej, przygotowanym przez Stowarzyszenie Zespół Teatralny przy parafii pw. św. Elżbiety w Cieszynie.

Aktorzy prowadzą widzów ścieżkami wydarzeń z historii zbawczej, począwszy od sceny zawarcia Przymierza na Synaju, aż do chwili Zmartwychwstania.

Wszystko odbywa się w zgodzie z przekazem Ewangelii - nie ma tu miejsca na fantazję, fikcję, swobodne komponowanie scen. Uwagę widza przykuwają monumentalne rozwiązania scenograficzne, starannie dopracowane układy sceniczne, kostiumy i oryginalne rekwizyty przywiezione z Ziemi Świętej. Istotnym walorem przedstawienia jest muzyka Wojciecha Kilara. Wypełnia ona i podkreśla uczucia, których ani gest, ani słowo czy ruch sceniczny nie są w stanie wyrazić.

Ewangelizacja w tak wzruszający sposób wzbogaca i jednoczy widzów w jedną wielką rodzinę, a przybliżenie prawd Ewangelii - to cel aktorów oraz siostry elżbietanki Jadwigi Wyrozumskiej - reżysera spektaklu. Zresztą, jak zaznaczyła s. Jadwiga podczas powitania, widowisko, to swego rodzaju czas rekolekcji, który ma umocnić ducha wiary.

To jest naprawdę przejmujące Misterium. To wydarzenie, które stanowi cenną pomoc w przygotowaniu na przyjęcie prawdy o Zmartwychwstaniu Chrystusa. Na

tej scenie odbywa się coś więcej niż teatr - odbywa się artystyczne spotkanie z największą tajemnicą wiary, tajemnicą zbawienia. (A.N.) Fot. A. Nieużytek

"Cztery Żywioty – Kultura bez barier"

Gminny Ośrodek Kultury Bystra-Sidzina zakończył realizację projektu pod nazwą "Cztery Żywioty – Kultura bez barier" w Gminie Bystra-Sidzina, którego głównym operatorem był Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Projekt polegał na organizacji cyklu czterech wydarzeń kulturalnych, których motywem przewodnim były poszczególne żywioły: ogień, ziemia, woda i powietrze. Każdy z tych żywiołów stanowił odrębne wydarzenie kulturalne odbywające się na terenie Gminy Bystra-Sidzina. Przedsięwzięcia były planowane przez Gminny Ośrodek Kultury Bystra-Sidzina w taki sposób, aby mogły brać w nich udział przede wszystkim osoby z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzież. Głównym celem i hasłem projektu było zapewnienie dostępności dla wszystkich.

Podczas każdego z wydarzeń organizowane były warsztaty tematyczne, animacje, pokazy naukowe oraz wykłady, które miały na celu budowanie nowych doświadczeń poznawczych związanych z żywiołami. Dla mieszkańców gminy i spoza niej stanowiły one dobrą okazję do zapoznania się z ciekawymi miejscami w regionie oraz zdobycia wiedzy na temat tego, co interesującego znajduje się na terenie Gminy Bystra-Sidzina.

Gminny Ośrodek Kultury Bystra-Sidzina zrealizował cztery wydarzenia związane z ogniem, ziemią, wodą oraz powietrzem.

Pierwszym z nich było wydarzenie pod hasłem "ogień", które miało miejsce w Bystrej Podhalańskiej na placu obok Urzędu Gminy w dniu 6 maja 2023 roku. Towarzyszyło mu mnóstwo animacji i zabaw dla dzieci oraz pokaz dotyczący zasady działania wulkanu. Zakończenie wydarzenia uświetnił występ tańca z ogniem, który wykonała osoba niedowidząca.

Kolejne wydarzenie, związane z żywiołem „ziemia”, odbyło się 23 maja 2023 roku na terenie Skansenu w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej. Wzięły w nim udział dzieci z terenu gminy, młodzież oraz dzieci z niepełnosprawnościami z terenu powiatu suskiego (Zembrzyc oraz Makowa Podhalańskiego). Podczas tego wydarzenia zorganizowano m.in. warsztaty ceramiczne, konkursy oraz wykład na temat darów ziemi.

Kolejnym wydarzeniem było tematyczne spotkanie "powietrze", które miało miejsce 3 czerwca 2023 roku na terenie boiska sportowego Klubu "Dąb Sidzina" oraz Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie. Podczas tego wydarzenia mieszkańcy mieli możliwość nauki podstaw języka migowego, wysłuchania wykładu oraz skosztowania różnych smakołyków. Wydarzeniu towarzyszyły liczne atrakcje na świeżym powietrzu, w tym konkursy.

Ostatnią imprezą z cyklu "Cztery Żywioty" była

tematyka "wody". Impreza została zorganizowana na świeżym powietrzu w "Psiej Dolinie" w Sidzinie. Podczas tego wydarzenia dzieci i młodzież miały możliwość uczestnictwa w różnych atrakcjach, m.in. malowaniu farbami na świeżym powietrzu oraz pokazie baniek mydlanych. Dzięki przyjaznemu miejscu do palenia ogniska wszyscy uczestnicy w ramach poczęstunku otrzymali ciepłe kielbaski. W wydarzeniu wzięli udział również podopieczni z pobliskich ośrodków szkolno-wychowawczych.

Projekt "Cztery Żywioty – Kultura bez barier" przyczynił się do zwiększenia dostępności kulturalnej dla wszystkich mieszkańców gminy, integrując różne grupy społeczne oraz promując aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym.

Podsumowując projekt "Cztery Żywioty – Kultura bez barier", zrealizowany przez Gminny Ośrodek Kultury Bystra-Sidzina, można stwierdzić, że był to ambitny program promujący dostępność kulturalną dla wszystkich mieszkańców. Poprzez organizację czterech wydarzeń skupionych wokół żywiołów - ognia, ziemi, wody i powietrza - projekt umożliwił integrację osób z niepełnosprawnościami oraz dzieci i młodzieży z terenu gminy. Warsztaty, animacje, wykłady i pokazy naukowe nie tylko dostarczyły nowych doświadczeń poznawczych związanych z tematyką żywiołów, ale także zachęcały do poznania ciekawych miejsc w regionie. Dzięki zaangażowaniu różnych grup społecznych, każde wydarzenie było pełne atrakcji, co sprawiło, że projekt zyskał pozytywne przyjęcie w społeczności lokalnej. (T.T.)

Fot. GOKPTIS

XXIV Gminny Konkurs Recytatorski w Gminnym Ośrodku Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina

28 lutego 2024 roku w siedzibie GOKPTIS w Sidzinie odbył się XXIV Gminny Konkurs Recytatorski, który zgromadził w sobie talent i pasję 54 reprezentantów gminy Bystra-Sidzina. To wyjątkowe wydarzenie było prawdziwym świętem literatury i sztuki recytatorskiej, zrzeszając w sobie zarówno uczniów, jak i miłośników słowa pisanego.

Konkurs, który rozkwitał w atmosferze emocji i kreatywności, wymagał od uczestników przygotowania zarówno wiersza, jak i prozy. Był on podzielony na dwie kategorie wiekowe, aby każdy mógł się wyrazić w swojej właściwej grupie wiekowej. Pierwszą kategorię stanowiły klasy od 0 do II, natomiast drugą zajmowali uczniowie z klas III do V.

Komisja konkursowa, której przewodniczącą była pani Maria Mazur wraz z panią Teresą Turowską oraz panią

Jadwigą Siepak, stworzyły niezwykle kompetentne jury.

Wśród uczestników konkursu panowała atmosfera rywalizacji, ale także wzajemnej inspiracji i wsparcia. Każdy recytator dał z siebie wszystko, by jak najlepiej oddać piękno słowa pisanego i poruszyć serca słuchaczy.

Wyniki konkursu są świetnym odzwierciedleniem wysokiego poziomu talentu i zaangażowania wszystkich uczestników. Oto pełne zestawienie laureatów w poszczególnych kategoriach:

Kategoria klasy 0-II:

1. I miejsce: Emilia Zagórska,
2. II miejsce: Kacper Bogacz,
3. III miejsce ex aequo: Ignacy Szarlej oraz Amelia Gwiazdoń.

Kategoria klasy III-V:

1. I miejsce ex aequo: Oliwia Mrozek, Karolina Matyasik
2. II miejsce ex aequo: Marcin Migas, Zuzanna Matyasik
3. III miejsce: Ewa Czarny.

Wszyscy uczestnicy zostali uhonorowani dyplomami oraz nagrodami. Ponadto, podczas uroczystości został zorganizowany słodki poczęstunek, który sprawił uczestnikom wiele radości. Dziękujemy wszystkim za udział i gratulujemy laureatom!

Dzięki pracy organizatorów, wsparciu jury oraz zaangażowaniu uczestników, XXIV Gminny Konkurs Recytatorski w Sidzinie stał się wyjątkowym wydarzeniem kulturalnym, które na długo pozostanie w pamięci społeczności lokalnej. (T.T.) Fot. GOKPTIS

Dzień Bezpiecznego Internetu

Cyfrowa przestrzeń coraz bardziej wciąga nasze dzieci, które zafascynowane są światem mediów społecznościowych, gier i filmów. Spędzają przed ekranami coraz więcej czasu. 6.02.2024 r. przedszkolaki podczas zajęć edukacyjnych poznały zasady zdrowego korzystania z elektroniki. Dzięki zabawom dzieci dowiedziały się jak bezpiecznie korzystać i wybierać gry oraz bajki dostosowane do ich wieku. W ramach obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu, dzieci zostały zapoznane z podstawowymi zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Dzieci, mimo wieku, wykazują się dużą wiedzą o Internecie i zasadach korzystania z niego. Doskonale radzą sobie w konkursach, quizach na temat Internetu, jego zasobów, zasad korzystania. Dzień Bezpiecznego Internetu, to kolejna z akcji przeprowadzanych w Przedszkolu Publicznym w Bystrej Podhalańskiej, mająca na celu uświadomienie dzieciom niebezpieczeństw, jakie czekają na nie w dzisiejszych czasach. (Z. Jałocha) Fot. PP w Bystrej Podh.

Wygrana w konkursie "Układ taneczny do piosenki Mam chusteczkę"

Przedszkolaki z grupy PROMYCZKI mogą być dumni ze swojego osiągnięcia! Wzięły udział w Ogólnopolskim konkursie „Układ taneczny do piosenki Mam chusteczkę”. Konkurs organizowany był w ramach programu edukacyjnego Czyściochowa Akademia. Zadaniem konkursowym było stworzenie układu choreograficznego do piosenki „Mam chusteczkę”.

Promyczki świetnie się bawiły podczas wymyślania kroków i układu do piosenki, przyniosło im to wiele zabawy i radości. Jakże miłym zaskoczeniem okazało się zwycięstwo w konkursie. Promyczki otrzymały nagrody: dyplomy i gry memo z bohaterami Czyściochowa. Gratulujemy promyczkom oraz pani wychowawczyni Iwonie Czarnej (H.J.) Fot. PP w Sidzinie

II Konkurs Recytatorski poezji

Doroty Gellner

14 marca w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie odbył się II Konkurs Recytatorski poezji Doroty Gellner. Podczas występów na scenie dzieci zaprezentowały się wspaniale, recytując wiersze tej autorki. Trudno było wybrać tych najlepszych. Każdy uczestnik otrzymał pamiątkową nagrodę, a laureaci trzech pierwszych miejsc pamiątkowe dyplomy. Konkurs dostarczył dzieciom wiele pięknych wrażeń i przeżyć, a przede wszystkim dużo dobrej zabawy. Dziękujemy wszystkim rodzicom za przygotowanie dzieci do konkursu, a Radzie Rodziców za ufundowanie nagród. (H.J.) Fot. PP w Sidzinie

Muzyczna droga krzyżowa

Jedną z form pobożności, otaczających życie sakramentalne kościoła jest nabożeństwo Drogi Krzyżowej, upamiętniające wydarzenia, jakie miały miejsce od skazania Pana Jezusa przez trybunał Piłata aż po Kalwarię.

W Bystrej Podhalańskiej, tradycją stała się już muzyczna forma tego nabożeństwa, organizowana co roku przez Chór Vox Cordis. W tym roku odbyło się ono 17 marca, w kościele parafialnym pw. św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej.

Organizatorzy zaprosili do wspólnego występu śpiewaków z sąsiednich miejscowości: Chór Bel Canto z Jordanowa, oraz Chór "Vox Altisono" z Osielca – obydwie pod dyрекcją pani Kseni Miśkiewicz. Chór Vox Cordis do występu przygotowała pani dyrygent Monika Smętek. Podczas Muzycznej Drogi Krzyżowej można było wsłuchać się w rozważania towarzyszące wydarzeniom na drodze krzyżowej Pana Jezusa, czytane przez panią Klaudię Gawęł oraz pana Krzysztofa Główkę. Rozważania te uzupełniły pieśni, które pozwoliły na głębsze zrozumienie tego, co Jezus uczynił dla nas, oddając na krzyżu swoje życie. (A.N.) Fot. J. Jaromin

Pierwsi lekarze o bystrzańskim rodowodzie

W okresie zaborów większość młodzieży wiejskiej była skazana do zdobywania wiedzy tylko na poziomie elementarnym. Bystrzanie mieli również trudności w kontynuowaniu nauki w szkołach średnich, nie było bowiem tego rodzaju szkół jeszcze w najbliższej okolicy – ani w Jordanowie, ani w Nowym Targu. Nie było również kolei, by można się wydostać ze wsi do szkół miejskich. Mimo powszechnego ubóstwa i traktowania dzieci wiejskich jako „taniej siły roboczej, część rodziców była świadoma, że dla poprawy bytu, konieczne jest kształcenie się. Dziś trudno nam zrozumieć ile wysiłku, poświęcenia i wyrzeczeń dokonywały rodziny, by wykształcić syna na lekarza, księdza, nauczyciela – dziewczęta, niestety miały mniej możliwości, najczęściej zostawały zakonnicami. Z całym szacunkiem powinniśmy upamiętnić w naszych dziejach tych, którzy „odważyli się być mądrymi” a wiedzę zdobytą na uczelniach służyli innym.

Dotychczas przekazałem informację o pierwszych znanych w naszej historii duchownych, którzy urodzili się w Bystrej i tu mieli swoje rodzinne korzenie, a byli to:

1. Józef Melchior Warcik (1797- 1863)
2. Jan Wawrzyniec Warcik (1803- 1855) - (brat Józefa)
3. Wawrzyniec Bednarz (1816- 1899)
4. Józef Kalasanty Halak OFM (1818- 1893)- (z Zakonu Bernardynów z Kalwarii)

5. Józef Kaczmarczyk (1878- 1945)

Z Bystrą rodzinie (rodzice pochodzili z Bystrej) związany był ks. Piotr Halak (1862- 1931) święcenia kapłańskie 1886, który był dziekanem i wielce zasłużonym dla parafii Gręboszów.

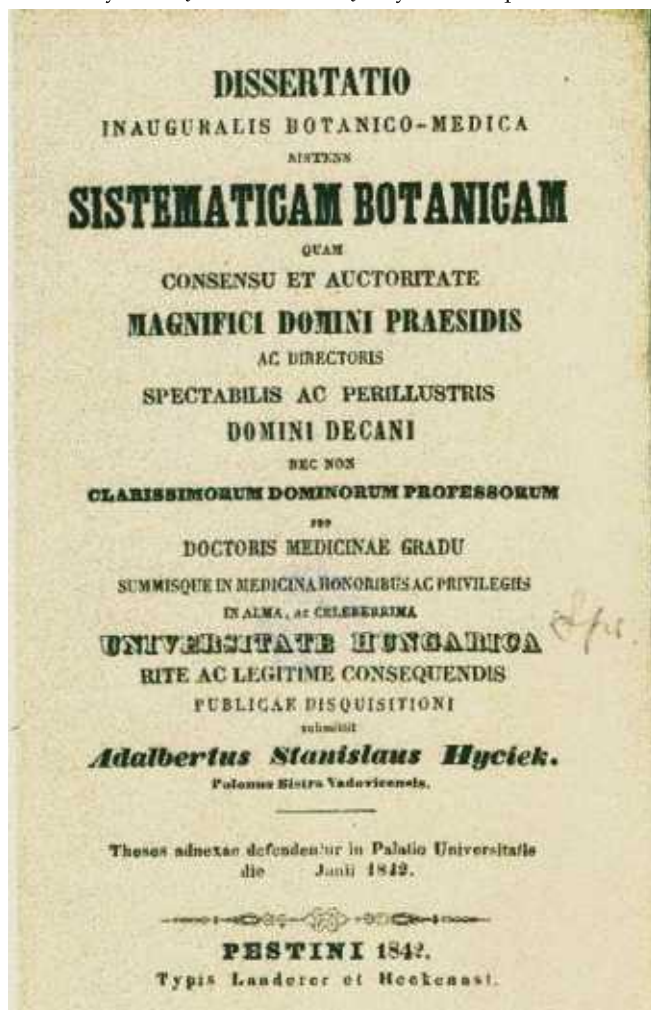
Pierwszymi przedwojennymi (znanymi mi dotychczas) lekarzami o „bystrzańskich korzeniach” byli:

1. Wojciech Hyciek (1807 – 1877)
2. Wawrzyniec Gorzut (1886 – 1920)
3. Jan Bednarski (1860 – 1926)
4. Józef Żegleń (1890 – 1965)

Hyciek Wojciech Stanisław syn Walentego i Katarzyny Pietrasik, urodził się 22 marca 1807 r. w Bystrej (d nr 52). Ukończył medycynę na uniwersytecie w Peszcie (obecnie Budapeszt), gdzie w 1842 r. otrzymał tytuł doktora nauk medycznych. Po studiach podjął pracę lekarza w szpitalu w Żywcu, gdzie pracował do 1849 r. Od 1850 r. do 1877 r. pracował w Oświęcimiu. W latach 1867 – 1877 był radnym miasta Oświęcimia.

Od 10 lipca 1848 – 7 marca 1849 pełnił funkcję posła do Sejmu Ustawodawczego w Wiedniu i Kromieryżu, wybrany w galicyjskim okręgu wyborczym Żywiec. W parlamencie należał do „Stowarzyszenia” skupiającego demokratycznych posłów polskich. Zmarł w 1877 r. w Oświęcimiu.

Aktywny politycznie w okresie Wiosny Ludów (1848). Za wspieranie powstańców został przez sąd ukarany o czym tak donosiła ówczesna „Gazeta Lwowska” R.39 [i.e.40], nr 173 (30 lipca 1850) „Lwów, 28. lipca, Wydany przez c. k. wojskową komisję śledczą sekcji 7 mej w Wadowicach pod dniem 10. lipca r. b. i w wyższej instancji potwierdzonym wyrokiem sądu wojennego skazani zostali (Awit Wilkoszewski z bratem Szczepanem z Bystrej i Jan Zembrzycki z Sidziny) oraz: Wojciech Hyczek, rodem z Bystrej, 42 lat mający, katolik, bezżenny, doktor medycyny, za zatajenie broni i rozszerzanie szkodliwych książek, na 6 miesięczny areszt u profosa”.

Strona tytułowa pracy doktorskiej Wojciecha Hycka

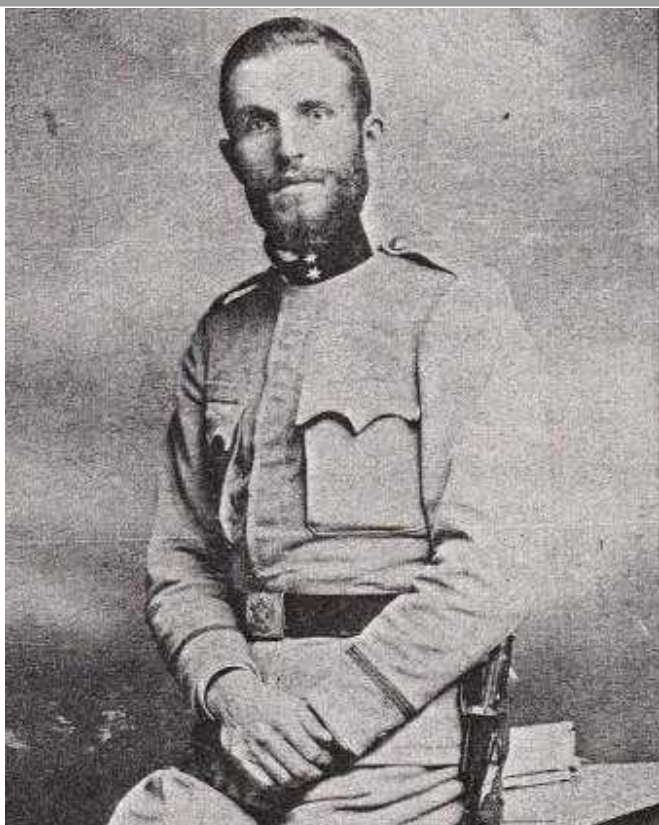

Dr Jan Bednarski syn Józefa Bednarza i Katarzyny z d. Radoń, urodził się 16 czerwca 1860 roku w Bystrej (na roli Wiertelowej Dolnej nr d. 42). W 1866 r. ukończył medycynę na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i uzyskał stopień naukowy „doktora wszech nauk

lekarskich”. Jednakże nie poprzestał na tym i jeszcze przez szereg lat doskonalił swoją wiedzę lekarską. Najpierw uczęszczał na teoretyczne i praktyczne zajęcia z psychiatrii, co było jednym z warunków przystąpienia do egzaminu „Fizyckiego”. Egzamin ten, który zdał w 1889 r. otwierał przed nim karierę w pionie medyczno-sanitarnym administracji państwowej. Natomiast w 1891 r. udał się do Pragi, gdzie na tamtejszych uniwersytetach, czeskim i niemieckim, pogłębiał swoją wiedzę i umiejętności z dziedziny bakteriologii, pediatrii oraz ginekologii i położnictwa. Swoją pracę zawodową rozpoczął w 1886 r. jako lekarz miejski w Jordanowie. Od roku 1897 związany z Nowym Targiem, gdzie jako lekarz skupiał się na polepszeniu stanu zdrowotnego ludności Podhala. Położył duże zasługi w walce z chorobami zakaźnymi na Podhalu. Był jednym z założycieli „Gazety Podhalańskiej”. Dużo wysiłku i pracy poświęcił w uruchomienie linii kolejowej Chabówka – Zakopane i Nowy Targ – Sucha Hora. Jego osobie też zawdzięcza istnienie bursy gimnazjalna i szpital miejski. Pełnił liczne funkcje społeczne i polityczne. Zyskał miano „Ojca Orawy i Spisza”, przyczyniając się do włączenia Spisza i Orawy do powiatu nowotarskiego. Na posiedzeniu w dniu 23 lipca 1904 roku rada miejska w Nowym Targu podjęła uchwałę o nadaniu dr Janowi Bednarskiemu tytułu honorowego obywatela. W stolicy Podhala przebywał do końca życia i tu zastały go burzliwe wydarzenia pierwszej wojny światowej oraz odzyskania przez Polskę niepodległości. Zmarł 7 kwietnia 1926 r. w Nowym Targu, gdzie spoczywa na tamtejszym cmentarzu.

Uwaga: Postać dr Jana Bednarskiego była przedmiotem sesji popularno – naukowej, zorganizowanej z udziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Targu w naszym kościele w 2011 roku i została upamiętniona w postaci drzeworytu w przedsionku kościoła św. Marcina w Bystrej. Również w jednym z Biuletynów opisana została szerzej działalność patriotyczno – budzielska ducha narodowego na Podhalu, Spiszu i Orawie oraz dokonania administracyjno – gospodarcze dr Jana Bednarskiego.

Wawrzyniec Gorzut syn Józefa i Anny z d. Czarny urodził się w Bystrej 28 czerwca 1886. Szkołę podstawową ukończył w Bystrej, następnie pobierał naukę w IV Gimnazjum w Krakowie. W 1907 r. zdał maturę i w latach 1908 - 1913 podjął studia medyczne na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. 8 listopada 1914 r. uzyskał tytuł doktora wszech nauk lekarskich. Po ukończeniu studiów pozostał na uczelni, pracował jako asystent, a następnie wykładowca. Podczas służby w wojsku austriackim, pełnił funkcję lekarza. Był uczestnikiem działań wojennych podczas I wojny światowej. Po odzyskaniu niepodległości w stopniu porucznika pełnił funkcję dowódcy pociągu sanitarnego i podczas udziału w wojnie z bolszewikami zachorował i zmarł w pociągu sanitarnym w dniu 21 marca 1920 roku w Wilnie. Rodzinie

dostarczono wyposażenie lekarskie, w tym między innymi kleszcze dentystyczne, którymi Chorąży Józef z roli Wiertelowej Górnej, wykonywał zabiegi usuwania zębów, bowiem do dentysty zawodowego mieszkańcy mieli utrudniony dostęp.

Dr Józef Żegleń, syn Walentego Żeglenia i Rozalii z domu Maciaszek, urodził się w Bystrej, 4 marca 1890 r. Lata młodości spędzał u dziadków w Naprawie. Do szkoły średniej uczęszczał w Krakowie, po czym udał się na studia medyczne do Wiednia. Medycynę studiował również jego młodszy brat, który w dwa miesiące po ukończeniu studiów zmarł na zapalenie nerek.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku przeniósł się na Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, gdzie w grudniu 1919 roku uzyskał dyplom lekarza.

W odrodzonej Ojczyźnie przywdział mundur wojskowy

i służył w garnizonach w Częstochowie, Kielcach i Rzeszowie. Po demobilizacji zamieszkał wraz z żoną w Makowie Podhalańskim. Z oddaniem pracował jako lekarz miejski, kolejowy i ubezpieczeń społecznych.

Zmobilizowany w 1939 roku, po tragicznej kampanii wrześniowej, powrócił na krótko do rodziny, do Makowa Podhalańskiego. Jako „groźny polski inteligent” znalazł się na gestapowskiej liście „niebezpiecznych” osób. W lecie 1940 roku został wezwany do magistratu w Makowie Podhalańskim, gdzie został aresztowany przez Gestapo. Po kilku dniach wywieziony został do Czarnego Dunajca, następnie do więzienia w Tarnowie. Jako już 50-letni lekarz, 8 października 1940 roku, transportem więźniów z Tarnowa i Krakowa, przewieziony został do Oświęcimia, gdzie otrzymał nr więźnia politycznego P 5921. W obozie pracował jako robotnik przy wyładunku cementu, noszeniu zwłok i innych ciężkich pracach. Po rocznym pobycie w Oświęcimiu został przeniesiony do obozu w Gross-Rosen, jako numer 1486. Pracował tu w rewirze – obozowej izbie chorych. W „nowych warunkach” życia wykazywał nie tylko hart ducha i miłość bliźniego, ale talent lekarski i organizatorski. Namiastką leków, psychoterapią, optymizmem i uśmiechem potrafił nieść pomoc nie tylko współwięźniom, ale również swym katom z kapo, którzy po kryjomu korzystali z jego usług. Dużym ułatwieniem w porozumiewaniu się z prześladowcami była dobra znajomość języka niemieckiego, dzięki czemu uratował wielu kolegów przed śmiercią, biciem, morderczą pracą w kamieniołomach, załamaniem psychicznym i samobójstwem.

Pracując w bloku „rewirowym” nr 5 (zakaźnym), ratował innych przed dudem, różą, jaglicą, gruźlicą. Uchronił wielu przed kompanią karną, przesłuchaniami w oddziale politycznym, a nawet przed śmiercią, jak np. 17-letniego Rosjanina skazanego na karę śmierci. Sam zaraził się dudem wysypkowym i brzuszny. Trwał na swoim posterunku do ostatniego transportu z obozu, po czym pieszo wymaszerował do Flossenburga, następnie do Dachau, gdzie wyzwoliły go wojska amerykańskie.

Tułaczkę swą zakończył 4 sierpnia 1945 roku, powracając do swego Makowa Podhalańskiego. We własnym domu zorganizował poradnię dla lekarzy i ich rodzin. Przez potomnych został zapamiętany jako lekarz nieskazitelny, uczynny, aktywny, dobry fachowiec dzielący się wszystkim (nawet własnym chlebem). Zmarł 18 grudnia 1965 roku i spoczywa na cmentarzu w Makowie Podhalańskim.

Tadeusz Uczniak